

Opgroeien en opvoeden in beeld

Beeldmateriaal voor pedagogische gesprekken

Naam van de spreker Hilde Kalthoff

Datum 24 April 2012, symposium Triple P

Doel

Het beeldmateriaal ondersteunt ouders van kinderen in de leeftijd van 0-6 jaar bij het begrijpen van informatie over opvoeden en opgroeien

Pakket

- Een klapper met 179 sheets over opgroeien en opvoeden
- Losse sheets op stevig papier, per set van 10
- Handleiding voor de professionals

2

Doelgroep

- Ouders die de Nederlandse taal niet of onvoldoende machtig zijn:
analfabete ouders, laaggeletterde ouders, allochtone ouders die de taal (nog) niet voldoende beheersen
- Breder inzetbaar: alle ouders

3

Samenhang programma's

- Home-Start, Stevig Ouderschap, Triple P, Moeders Informeren Moeders (MIM), VoorZorg, de Stap-programma's, Peuter in Zicht, Opvoeden & Zo
- Databank Effectieve Jeugdinterventies: ontwikkeling en opvoeding en minimaal 'Theoretisch goed onderbouwd'
- Maar niet methode gebonden: alle gesprekken over opvoeden
- Inspiratie: MIM en Jij bent belangrijk

4

Leden klankbordgroep

- Neel de Bruyn (Home-Start)
- Merian Bouwmeester (Stevig Ouderschap)
- Geraldien Blokland
- Cecile Winkelman (Kwaliteit in Opvoeden)
- Klaas Kooijman (Nederlands Jeugdinstituut: MIM en VoorZorg)

Triple P en Stap-programma's in projectteam

Medewerksters van MIM die materiaal hebben uitgetest.

Stichting Kinderpostzegels Nederland

5

Uitgangspunten

- Begrijpelijk voor laaggeletterde ouders
- Concreet en gedoseerd
- Aantrekkelijk
- Herkenning en identificatie
- Positief beeld
- Diversiteit: achtergrond, sekse, gezinsvorm
- Accepteren

6

Opbouw van een sheet

- Rechtsonder voor professional het onderwerp
- Linksboven staat de titel voor de ouder
- Rechtsboven meestal een leeftijds aanduiding
- Afbeeldingen, tekst en smileys

8

Gebruik Tekst

- Zoveel mogelijk zonder tekst te begrijpen
- Kernbegrippen /kernboodschap: structureert inhoud
- Soms nodig voor begrip: voorlezen
- Steunt lezen door ouders

10

Gebruik smileys

- Duidelijk verschil meer en minder optimale situatie
- Relatie tussen de twee afbeeldingen is duidelijk
- Duidelijke gezichtsuitdrukkingen, houdingen en gebaren

11

Onderwerpen

- Ontwikkeling kind
- Opvoeden en opvoedsituaties
- Ouder-kindinteractie: jij en je kind
- Ouderschap: jij als ouder
- Kindercentrum en basisschool

12

Zeg wat je kind goed doet

Nederlands Jeugd Instituut | Het expertisecentrum over jeugd en opvoeding
Voor en met professionals in de jeugdsector

Nederlands Jeugd Instituut | Het expertisecentrum over jeugd en opvoeding
Voor en met professionals in de jeugdsector

Ouderschap

- MiM, de Stap-programma's, Triple P
- Buffers Alice van der Pas (Stevig Ouderschap): o.a. voor je zelf zorgen
- Migrantenouders en/of opvoeden in een multiculturele samenleving

26

Vader zijn: heel belangrijk

Nederlands Jeugd Instituut | Het expertisecentrum over jeugd en opvoeding
Voor en met professionals in de jeugdsector

Grootouders: elkaar steunen

Nederlands Jeugd Instituut | Het expertisecentrum over jeugd en opvoeding
Voor en met professionals in de jeugdsector

Nederlands Jeugd Instituut | Het expertisecentrum over jeugd en opvoeding
Voor en met professionals in de jeugdsector

Kindercentrum en basisonderwijs

- Relatie met opvoeden en ontwikkeling van kinderen
- Ouderbetrokkenheid
- Niet over curriculum

29

Nederlands Jeugd Instituut | Het expertisecentrum over jeugd en opvoeding
Voor en met professionals in de jeugdsector

Kiezen

Nederlands Jeugd Instituut | Het expertisecentrum over jeugd en opvoeding
Voor en met professionals in de jeugdsector

Kindercentrum en basisonderwijs

Hoe kun je betrokken zijn?

Nederlands Jeugd Instituut | Het expertisecentrum over jeugd en opvoeding
Voor en met professionals in de jeugdsector

Kindercentrum en basisschool

Nederlands Jeugd Instituut | Het expertisecentrum over jeugd en opvoeding
Voor en met professionals in de jeugdsector

Voorbereiding

- Handleiding goed door nemen en sheets grondig bekijken
- Nadenken over hoe je sheets wilt gaan gebruiken en bij welke ouders
- Maak waar mogelijk alvast een selectie van sheets
- Bestel losse sheets tijdig

32

Nederlands Jeugd Instituut | Het expertisecentrum over jeugd en opvoeding
Voor en met professionals in de jeugdsector

Doornemen per sheet

- Welk gesprek wil je tot stand brengen. Wat is de kernboodschap?
- Hoe is de sheet opgebouwd?
- Is er samenhang met andere sheets?
- Hoe ga je de teksten gebruiken?
- Hoe zorg je voor tweezijdigheid?

33

Je huis: bied een veilige omgeving

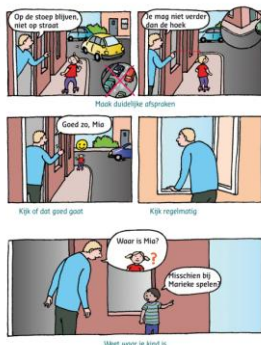

Nederlands Jeugd Instituut | Het expertisecentrum over jeugd en opvoeding
Voor en met professionals in de jeugdsector

Voor de kinderen

Veilig buiten spelen: maak afspraken

4-6 jaar

Nederlands Jeugd Instituut | Het expertisecentrum over jeugd en opvoeding
Voor en met professionals in de jeugdsector

Spelen

Nederlands Jeugd Instituut | Het expertisecentrum over jeugd en opvoeding
Voor en met professionals in de jeugdsector

Triple P en Opvoeden en Opgroeien in Beeld

Doelstellingen Triple P

1. Voorkomen en verminderen psychosociale problematiek
2. Stress bij het opvoeden verminderen
3. Competenties en vaardigheden versterken

competenties en vaardigheden versterken

- Niet meer hulp dan nodig
- Zelfregulerend model
- Programma aanpassen aan gezin

competenties en vaardigheden versterken

Twijfels of Triple P toepasbaar is bij diverse groepen.....

Migrantengezinnen (Artikel tijdschrift Jeugd & Co, januari 2011)

Triple W:

Wit, Westers en Welbespraakt

Is het opvoedprogramma bruikbaar bij migrantengezinnen?

Veel genoemd tijdens trainingen:

- Ik werk met gezinnen waar ouders niet kunnen / niet gewend zijn om te lezen (analfabeet/laaggeletterd, of misschien modern: druk-druk-druk)
- Ik werk met ouders met een verstandelijke beperking

Opvoeden en opgroeien in beeld – koppeling Triple P

- Triple P uitgangspunten
- Triple P vaardigheden

Principes van Triple P: terug te vinden in beeldmateriaal

1. Een veilige en stimulerende omgeving
2. Leren door positieve ondersteuning
3. Aansprekende discipline
4. Realistische verwachtingen hebben
5. Zorgen voor jezelf als ouder

Triple P vaardigheden: ook terug te vinden in beeldmateriaal

Positief contact bevorderen

- Tijd, aandacht geven
- Praten met kinderen
- Genegenheid tonen

17
vaardig
heden

Gewenst gedrag bevorderen

- Prijzen, complimentjes
- Positieve aandacht
- Boeiende activiteiten

Nieuwe vaardigheden en gedrag leren

- Voorbeeldgedrag
- Spontane leermomenten
- Vragen, vertellen, voordoen
- Gedragskaarten

Ongewenst gedrag hanteren

- Basisregels
- Direct aanspreken
- Gepast negeren
- Heldere, duidelijke instructies
- Logische consequenties
- Stilzitten
- Time-out

Opvoedvaardigheden: gedragsverandering

- Bewustzijn
- Analyse
- Oefenen
- Integreren

Opvoedvaardigheden: gedragsverandering

- 1 Bewustzijn: wat & waarom?
- 2 Analyse: hoe? meer gewenst, minder ongewenst
- 3 Oefenen: rollenspel, vragen stellen enz.
- 4 Integreren: thuisopdrachten, stappenplannen

Opdracht 'opvoeden en opgroeien in beeld'

- Maak groepjes van drie personen
- Lees de opdracht
- Voer het rollenspel uit
- In de observatorrol: maak een lijst van gebruiksmogelijkheden van de illustraties

algemene aspecten

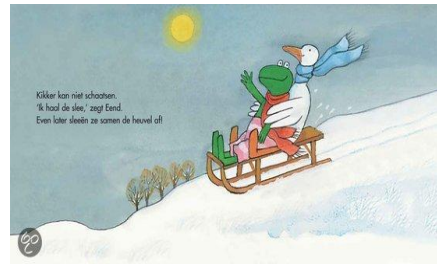
- meerdere zintuigen (dus meerdere leerstijlen)
- gezamenlijke focus
- aantrekkelijk
- makkelijke opening (mensen gesprek intrekken)

Beeld koppelen aan woorden

Zo zijn we allemaal begonnen! (ontwikkelen visuele geletterdheid)

Illustraties voor gedragsverandering

Illustraties gebruiken voor gedragsverandering:

1. Bewustzijn vergroten (wat & waarom?)
2. Analyse: hoe?
(meer gewenst/minder ongewenst) (keuze)
3. Oefenen van vaardigheid
4. Integreren van nieuw gedrag

Illustraties gebruiken voor gedragsverandering:

1. Bewustzijn:
 - herkenning
 - verduidelijking van situatie
 - opstapje om eigen ervaring te bespreken
 - ...
2. Analyse:
 - illustratie werkt als voorbeeld
 - leren door imiteren
 - strip: laat verschillende mogelijkheden zien
 - ...

Illustraties gebruiken voor gedragsverandering:

3. Oefenen
 - illustratie helpt vaardigheid concreet te maken
 - illustratie maakt het makkelijker om vragen te stellen
 - Illustratie verkleint de stap om vaardigheid te proberen
 - ...
4. Integreren
 - illustratie werkt als geheugensteuntje
 - illustratie maakt associatie met soortgelijke situaties makkelijker
 - ...

Bedankt voor de aandacht
Zijn er nog vragen?

